BARÒMETRE 2020
DE LES FINANCES ÈTIQUES

UNA RADIOGRAFIA DEL SECTOR A L'ESTAT ESPANYOL

EL **BARÒMETRE** ÉS UN INFORME QUE FA UNA RADIOGRAFIA ANUAL DE L'EVOLUCIÓ DE **LES FINANCES ÈTIQUES I SOLIDÀRIES**

L'any 2020 ha estat marcat per una crisi sanitària molt important que ha tingut impacte en tots els àmbits de la societat. Les finances ètiques i solidàries han estat al costat dels projectes transformadors, intentant respondre a les seves necessitats financeres de l'àmbit bancari i assegurador.
Com indiquen els números, les finances ètiques han concedit més crèdit que mai per donar suport a les iniciatives transformadores en un moment de dificultat econòmica.
De la mateixa manera, el sector assegurador ètic ha implantat múltiples mecanismes de suport a persones i entitats clientes. Això demostra la vocació d'un sector financer ètic i solidari al servei de l'economia real i transformadora.

El balanç de l'any 2020 és molt positiu en gairebé tots dels àmbits analitzats, mostrant el seu creixement malgrat el context de pandèmia. L'estalvi ètic ha superat els 2.450 milions d'euros; a nivell de préstecs s'han atorgat més de 1.720 milions d'euros en projectes transformadors; hi ha prop de 190.000 persones usuàries de finances ètiques i la morositat està situada a l'1,52%. El sector assegurador ètic gestiona 4,4 milions de pòlisses amb un volum de primes superior als 1.600 milions d'euros.

LES FINANCES ÈTIQUES AL COSTAT DE LES ECONOMIES TRANSFORMADORES

SECTOR BANCARI I PARABANCARI

ESTALVI 01

PRÉSTECS 02

SECTORS FINANÇATS
DISTRIBUCIÓ INTERNACIONAL

PERSONES USUÀRIES 03

CAPITAL SOCIAL 04

MOROSITAT 05

EVOLUCIÓ INTERNACIONAL 06

SECTOR ASSEGURADOR

ASSEGURANCES ÈTIQUES 07

DADES GLOBALS 08

ÀMBIT D'ACTUACIÓ I METODOLOGIA 09

ENTITATS PARTICIPANTS 10

SECTOR BANCARI I PARABANCARI

TROBEM INICIATIVES I PROJECTES DE DIFERENTS TIPOLOGIES I DIMENSIONS QUE ES COMPLEMENTEN I PERMETEN QUE LES FINANCES ÈTIQUES SIGUIN PRESENTS EN ÀMBITS LOCALS I TAMBÉ INTERNACIONALS

ESTALVI

Els més de 2.450 milions d'euros d'estalvi recollit representen un increment important del 9,45% sobre l'any anterior. D'aquesta manera, observem que des de l'any 2007 l'estalvi recollit per les entitats financeres ètiques s'ha multiplicat per 18,41.

L'ESTALVI GESTIONAT PER LES ENTITATS FINANCERES ÈTIQUES SUPERA ELS 2.450 MILIONS D'EUROS

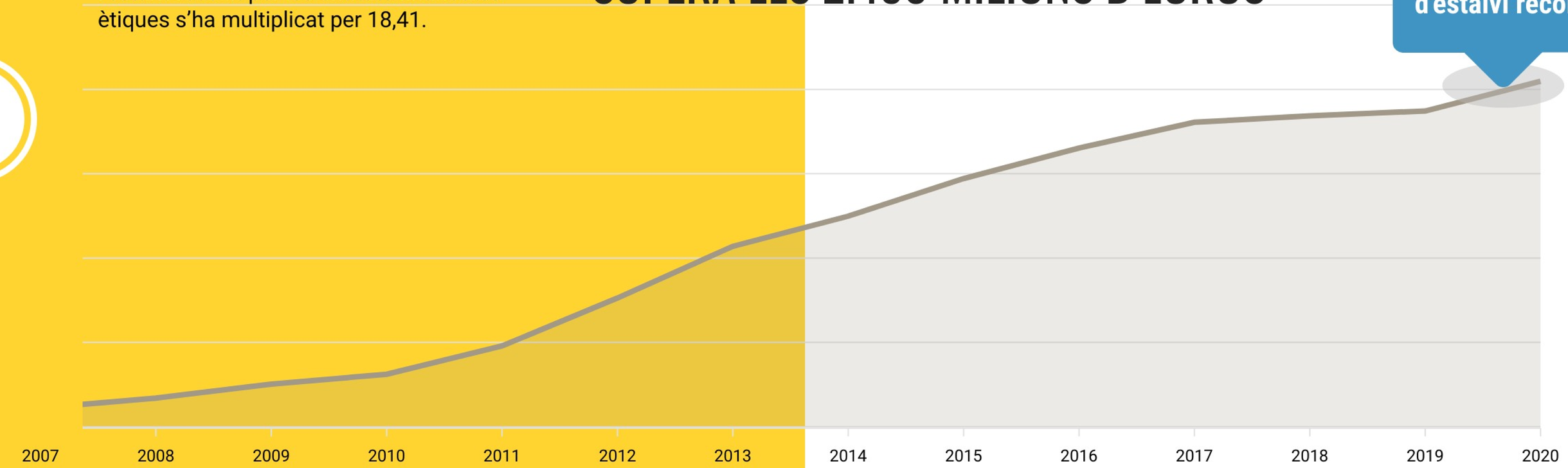

ESTALVI

L'estalvi financer ètic ha crescut de manera important malgrat el context de crisi sanitària i el continuat context de tipus d'interès baixos. El ritme de creixement és molt superior al comportament dels dipòsits a termini[1] de les entitats financeres convencionals, que s'han incrementat lleugerament, segons les informacions del Banc d'Espanya. Això mostra la voluntat de la ciutadania a buscar un estalvi que té uns impactes positius en la societat.

1. Dipòsits gestionats per les entitats financeres (AAPP i OSR), segons les sèries estadístiques del Banc d'Espanya.

2020

DES DE L'ANY 2007
L'**ESTALVI RECOLLIT**
PER LES ENTITATS
FINANCERES ÈTIQUES
S'HA MULTIPLICAT
PER 18,41

2007

PRÉSTECS

LA XIFRA DE PRÉSTECS REALITZATS PER LES ENTITATS DE FINANCES ÈTIQUES SUPERA ELS 1.720 MILIONS D'EUROS

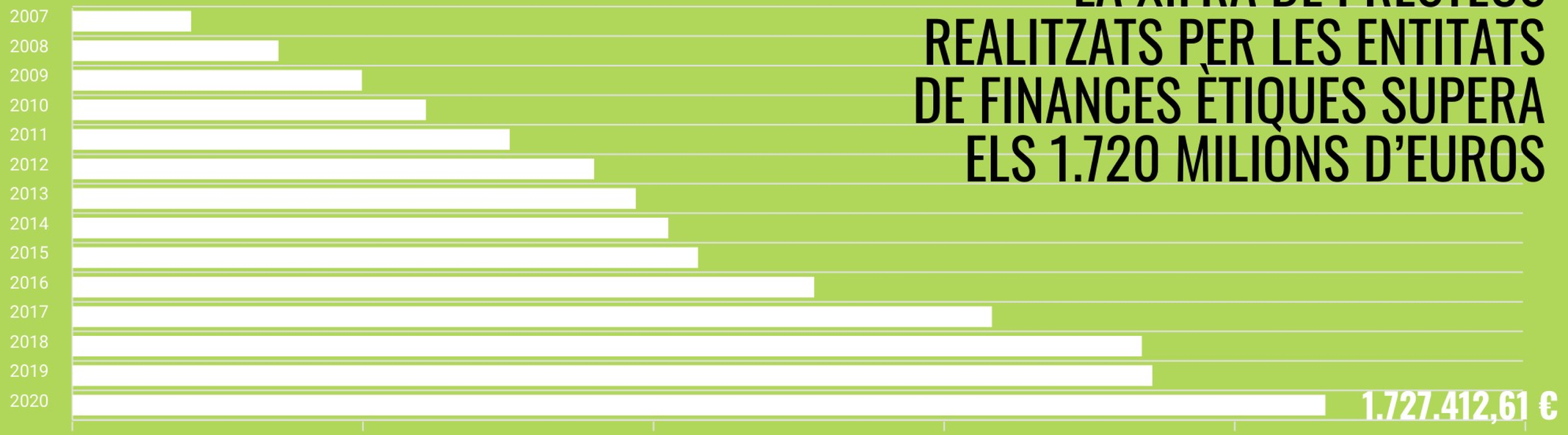

Les finances ètiques incrementen molt visiblement el seu volum de finançament. L'any 2020 es va créixer un 16,02% fins a arribar a un nou màxim històric de 1.727 milions d'euros de crèdit amb els seus clients i amb projectes amb impacte social i ambiental positiu.

En relació amb el total del sector, segons dades del *Butlletí Estadístic del Banc d'Espanya*, els crèdits nets a clients (AAPP i OSR) de la banca convencional van tornar a disminuir de nou durant l'any 2020. Aquesta és la tendència dels últims anys i posa de relleu l'important paper de les finances ètiques en aquest aspecte econòmic dins la societat.

La xifra de préstecs gestionats per les entitats bancàries i parabancàries s'ha multiplicat per 10,57 des de 2007.

PRÉSTECS PER SECTORS A NIVELL ESTATAL

Si observem els sectors finançats en l'àmbit estatal, el sector mediambiental lidera els àmbits finançats amb un 38,43% sobre el total, seguit de l'àmbit social amb un 23,54% i del cultural, amb un 17,43%. Els préstecs a administracions públiques i a particulars té una quota del 20,60% sobre el total.

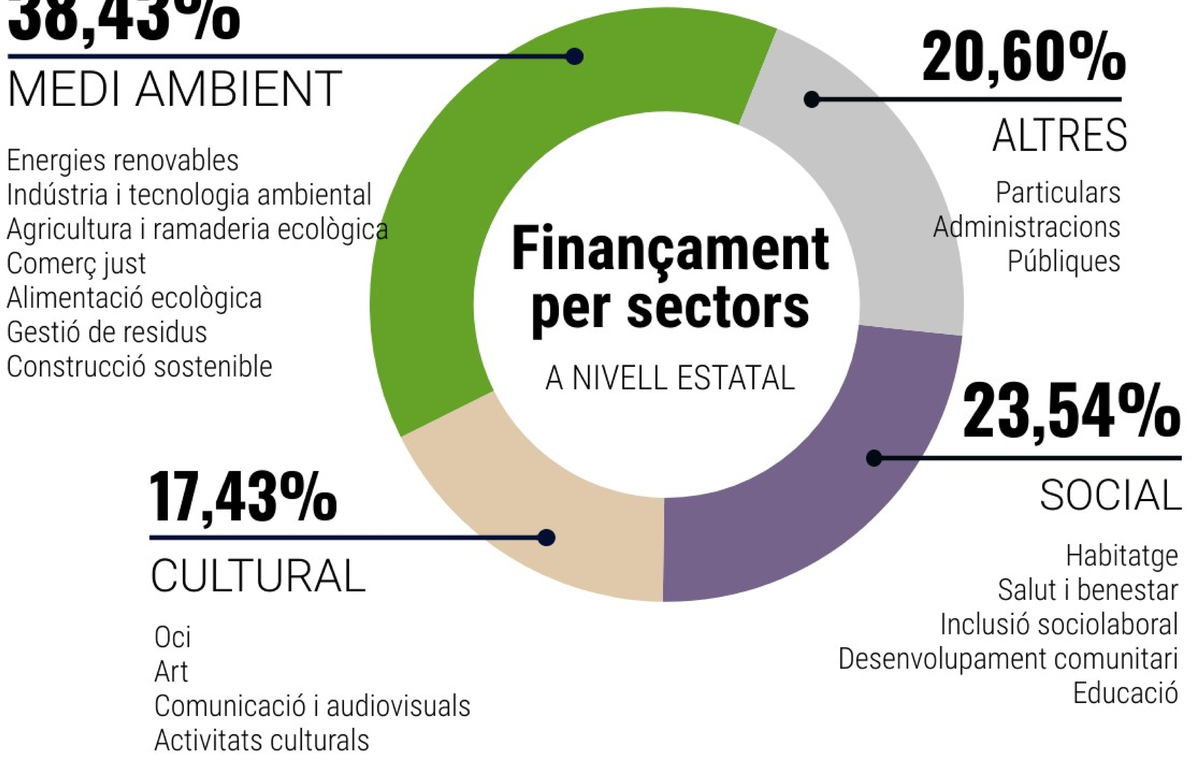

PRÉSTECS
PER SECTORS
A NIVELL INTERNACIONAL

A nivell internacional les entitats de finances ètiques concedeixen préstecs majoritàriament a través de microcrèdits, que representen més del 80% dels préstecs realitzats.

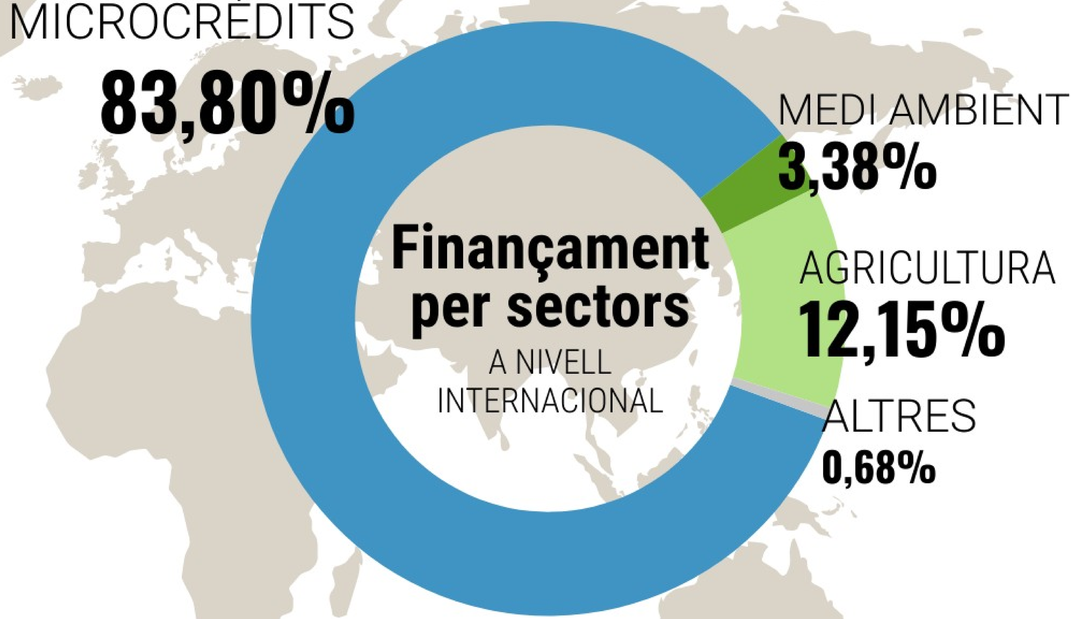

PRÉSTECS
DISTRIBUCIÓ TERRITORIAL
A NIVELL INTERNACIONAL

A nivell internacional, Amèrica Llatina suposa 2/3 del crèdit atorgat a l'estranger amb un 66,25%,seguida per Àsia i Àfrica amb un 18,23% i 12,15% respectivament.

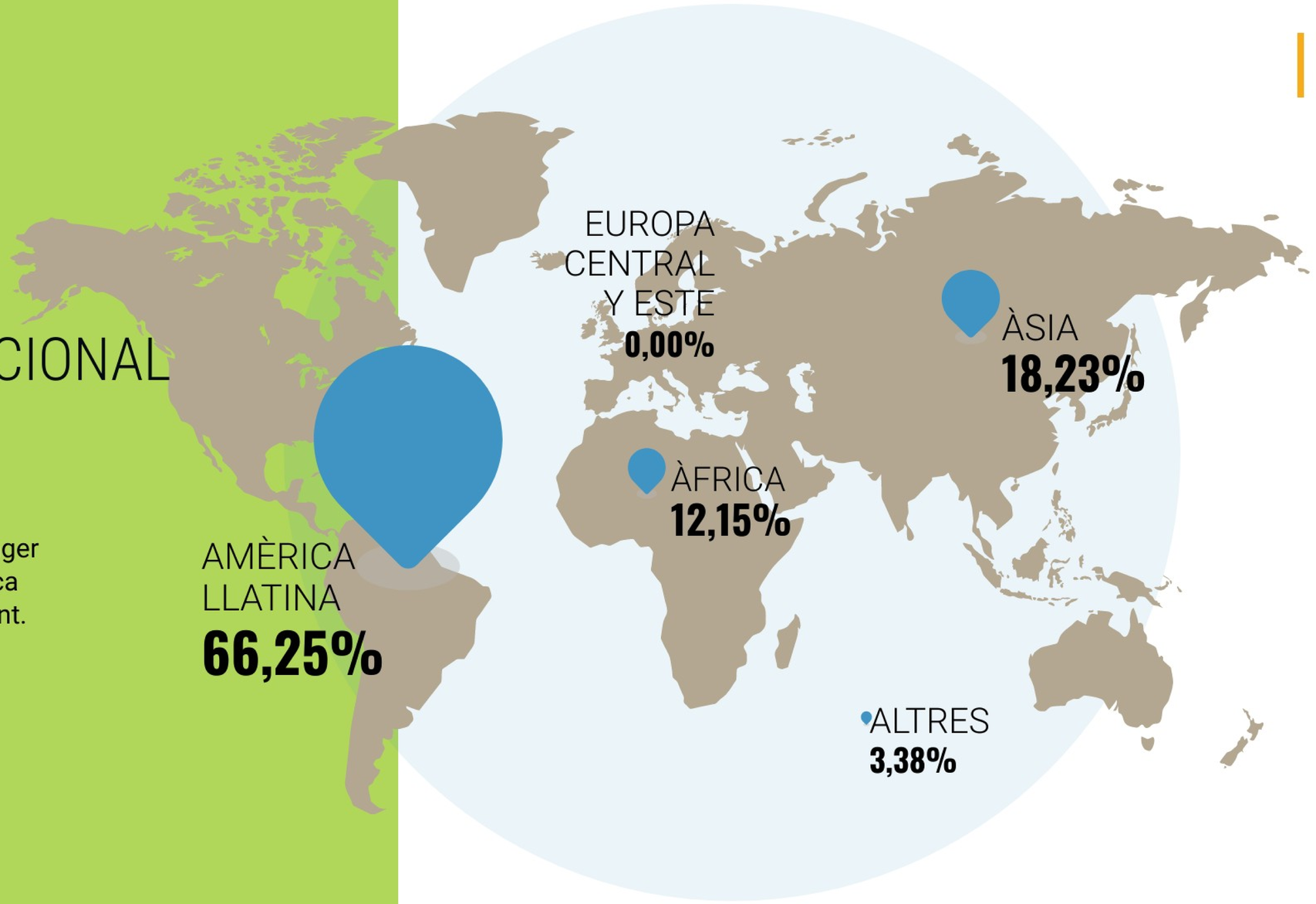

PERSONES USUÀRIES

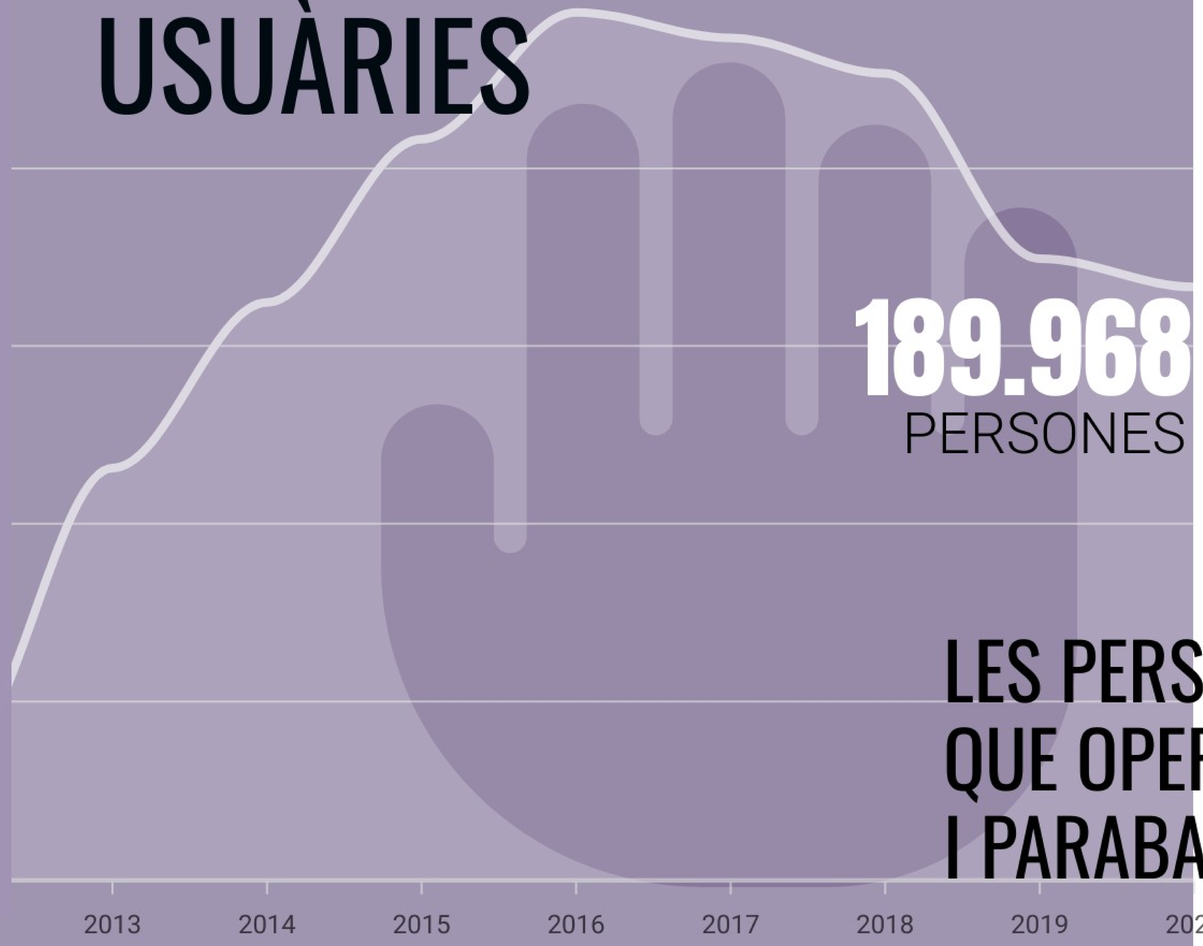

El 2020, el nombre de persones usuàries d'aquesta branca de les finances ètiques va situar-se en 189.968. Aquesta nova disminució suposa un descens del 2,46% respecte a l'any anterior. En aquest punt, volem incorporar un nou element a tenir en compte a l'hora d'analitzar aquesta xifra. La recerca de la transformació social a través del crèdit que busquen les entitats de finances ètiques ha fet que aquestes centrin molts esforços a avançar cap al finançament de projectes i iniciatives econòmiques sostenibles socialment i ambiental. Aquest focus en l'atorgament de crèdit ha tingut un impacte en la capacitat de les entitats en donar resposta a les necessitats de les persones físiques. En la mesura que aquestes entitats puguin anar oferint una més gran i millor gamma de productes i serveis per a particulars, aquesta tendència canviarà.

LES PERSONES FÍSIQUES I JURÍDIQUES QUE OPEREN AMB LES ENTITATS BANCÀRIES I PARABANCÀRIES S'APROPEN A 190.000

CAPITAL SOCIAL

La importància del capital social és cabdal per les entitats bancàries i parabancàries de les finances ètiques. Una solidesa en aquest indicador permet que es pugui atorgar més crèdit. Per aquest motiu, destaquem els 188 milions que han aportat les persones físiques i jurídiques. Aquesta xifra és un 1,59% inferior a l'any anterior.

GRÀCIES AL CAPITAL SOCIAL LES ENTITATS DE FINANCES ÈTIQUES PODEN SEGUIR FINANÇANT **PROJECTES TRANSFORMADORS**

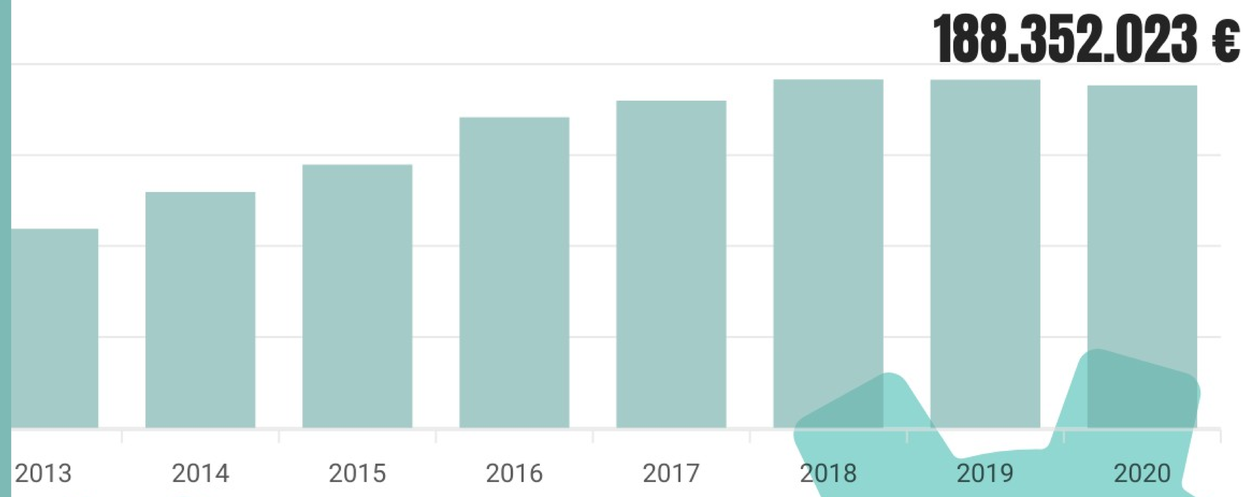

MOROSITAT

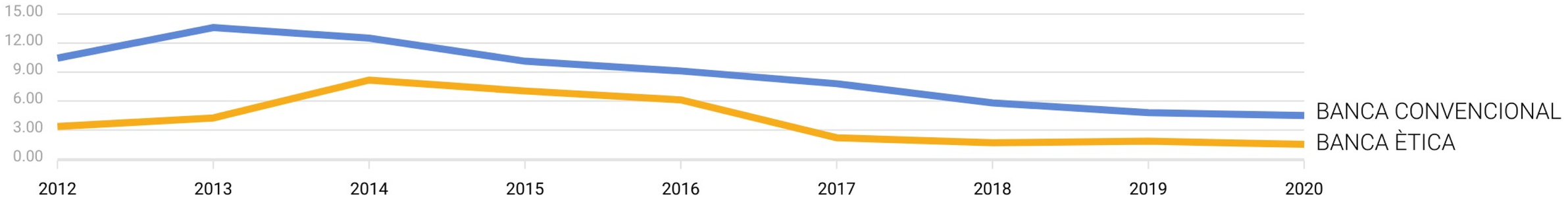

L'evolució de la morositat el 2020 ha estat marcada per la pandèmia i on molts projectes han sofert dificultats econòmiques. Malgrat aquesta realitat, les entitats bancàries i parabancàries de finances ètiques han continuat creixent en crèdit i mantenint l'aposta per l'economia real sense que això afecti la capacitat de retorn dels crèdits. Aquesta situació fa que el 2020 aquestes entitats hagin registrat un mínim històric de morositat de l'1,52% quan, segons dades del Banc d'Espanya, el sector bancari convencional té un 4,51% de morositat.

LA **TAXA DE MOROSITAT** DE LES ENTITATS DE FINANCES ÈTIQUES REGISTRA UN **MÍNIM HISTÒRIC** DEL 1,52%

EVOLUCIÓ INTERNACIONAL

Les dues grans xarxes de referència internacional de les finances ètiques són FEBEA (European Federation of Ethical Banks and Financiers), d'àmbit europeu, i GABV (Global Aliance for Banking on Values), d'àmbit mundial. L'any 2020 ambdues xarxes han seguit creixent en nombre d'entitats membres tot incrementant i fent extensiu un model financer ètic i solidari també en temps de pandèmia.

A la GABV, que únicament admet entitats financeres regulades, el 2020 està formada per 66 entitats bancàries que tenen presència a tots els continents.

En l'àmbit europeu, la xarxa de referència FEBEA està conformada per 30 entitats membres de 15 països diferents que tenen l'objectiu comú de difondre el desenvolupament de models financers basats en l'ètica i la solidaritat. A l'estat espanyol, Fiare Banca Etica i Coop57 (des de l'any 2020) són membres de FEBEA.

LES XARXES INTERNACIONALS **INCREMENTEN** LES SEVES ENTITATS MEMBRES

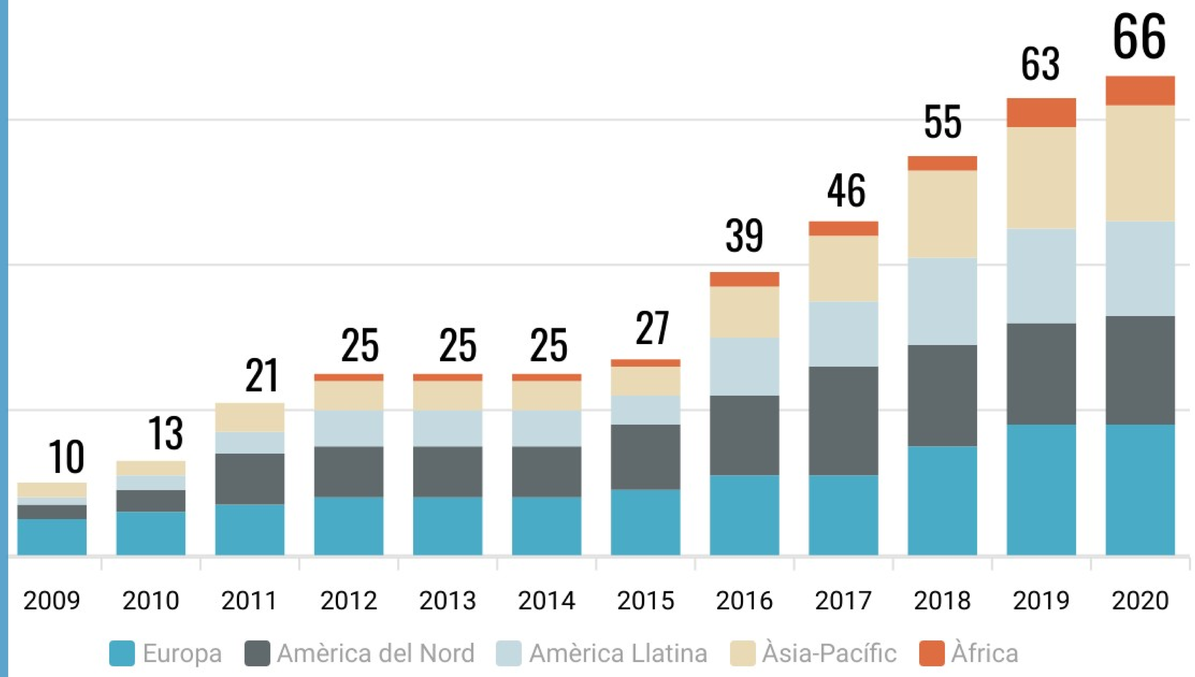

Font: Informe Anual 2020 GABV

SECTOR ASSEGURADOR

EL SECTOR ASSEGURADOR ÈTIC **GESTIONA** MÉS DE 4,4 MILIONS DE PÒLISSES, AMB UN VOLUM DE PRIMES SUPERIOR ALS 1.630 MILIONS D'EUROS

SECTOR ASSEGURADOR

El món assegurador forma part del grup d'entitats no monetàries del sistema financer espanyol. El volum de primes del sector assegurador espanyol a finals de 2020 va ser de 60.162 milions d'euros i gestionava un volum de 325.722 milions d'euros en inversions, segons dades l'Informe de la Direcció General d'Assegurances (DGS) 2020.

Les assegurances ètiques, formades per les entitats registrades al **segell EthSI** (Ethical and Solidarity Based Insurance), gestionen un volum de primes de 1.632.043.399 euros, un volum superior al 2,7% del volum total de primes del sector assegurador espanyol.

En relació amb el volum de productes, les entitats asseguradores i mutualitats registrades per l'EthSI han gestionat més de **4,4 milions de pòlisses** l'any 2020.

Entre aquestes pòlisses, hi ha les corresponents a 16 productes ètics certificats que cobreixen les necessitats asseguradores de persones i entitats, des d'assegurances de vehicle, de salut, de decessos, de convenis col·lectius passant també per la responsabilitat civil d'entitats.

LES **ASSEGURANCES ÈTIQUES** JA PODEN FORMAR PART DEL DIA A DIA DE PERSONES I ENTITATS

SECTOR ASSEGURADOR

A les entitats d'assegurances ètiques, prop d'un 30% dels càrrecs directius estan ocupats per dones i en el cas de les corredories certificades aquest percentatge supera el 55%.

La forquilla salarial de les assegurances ètiques és inferior a la relació 1 a 8 sobre les taules de retribucions fixes. En el cas de les corredories certificades la forquilla és inferior a 1 sobre 4.

Les entitats d'assegurances ètiques incorporen o tenen processos iniciats d'incorporació de criteris ètics en la selecció de les inversions que realitzen. Això implica que a l'hora de decidir on invertir, hi ha mesures per evitar fer-ho en empreses de la indústria de les armes, vinculats a combustibles fòssils o, per exemple, indústries del joc d'atzar.

El 2020 les entitats d'assegurances ètiques van desemborsar a les persones físiques i jurídiques en concepte d'indemnitzacions per cobrir els sinistres o eventualitats contractades, un total de 832.807.147 €.

En l'àmbit de la mediació asseguradora, les corredories d'assegurances ètiques han gestionat un volum proper als 14 milions d'euros de primes intermediades i més de 24.000 pòlisses durant l'any 2020.

SECTOR ASSEGURADOR

EL 2020, EL VOLUM TOTAL DE LES INVERSIONS DE LES ASSEGURANCES ÈTIQUES VA SUPERAR ELS 3.200 MILIONS D'EUROS

INVERSIONS DE LES ASSEGURANCES ÈTIQUES

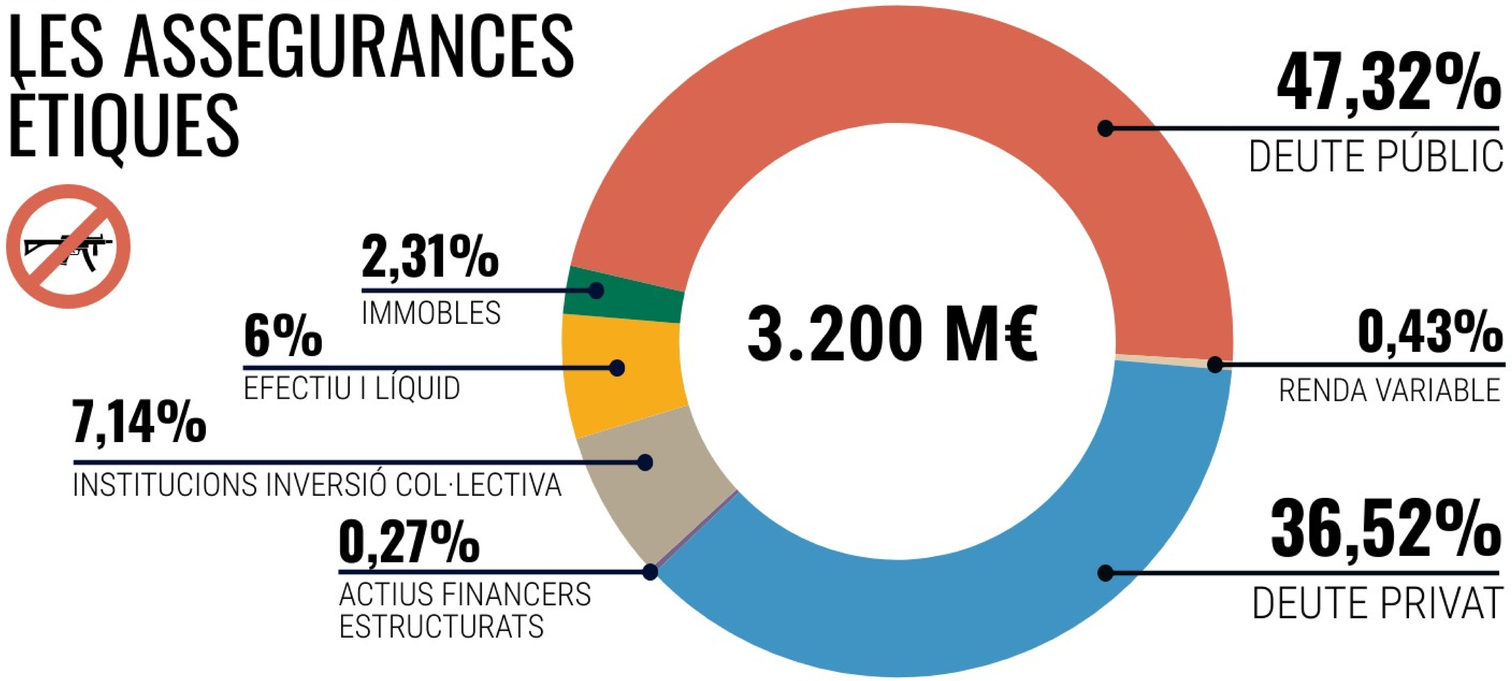

Com s'observa, les inversions en renda fixa (deute públic + deute privat) suposen el 83,84% de les inversions i mostren la prudència del sector a l'hora d'invertir. Així i tot, tant en aquest tipus d'inversió en renda fixa com en la resta, la incorporació de criteris ASG en el procés de selecció hi són presents. Com a fet destacat, la renda variable només representa un 0,43% de les inversions de les assegurances ètiques, mentre que el percentatge del sector assegurador[2] convencional és del 6,10%..

2. Dirección General del Seguro (DGS) Informe 2020 – pàg. 87

DADES GLOBALS

BARÒMETRE 2020
DE LES FINANCES ÈTIQUES
UNA RADIOGRAFIA DEL SECTOR A L'ESTAT ESPANYOL

189.968
PERSONES USUÀRIES

188.352.023 €
CAPITAL O SIMILAR

1.727.412.614 €
PRÉSTECS CONCEDITS

1.632.043.399 €
PRIMES D'ASSEGURANCES

2.458.178.526 €
ESTALVI RECOLLIT

1,52 %
MOROSITAT

3.216.610.530 €
INVERSIONS ASSEGURADORES

ÀMBIT DE L'OBSERVACIÓ I METODOLOGIA

El *Baròmetre de les finances ètiques i solidàries* és una radiografia anual de l'evolució de les finances ètiques i solidàries a tot l'Estat. Des de la seva primera edició, l'any 2007, s'inclouen com a entitats de referència bancàries i parabancàries, exclusivament, aquelles que conformen el nucli les finances ètiques i solidàries. Entenem que aquest nucli comprèn totes les entitats que fan una aposta clara i única per la promoció de projectes amb un clar impacte social i ambiental positiu, el respecte i el compliment de tots o de la majoria dels principis que defineixen les finances ètiques i que, al mateix temps, estan integrades en les diferents xarxes locals, estatals o internacionals de finances ètiques.

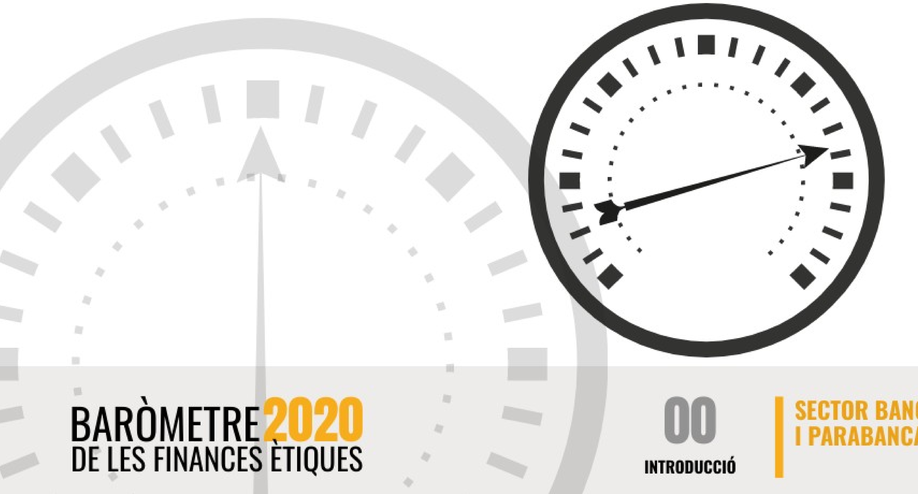

Per altra banda, les diferències existents entre les tipologies i les dimensions de les entitats de referència comporten una alta concentració del volum de dades entre algunes de les entitats analitzades, però també mostren la diversitat de l'ecosistema de finances ètiques i solidàries a l'estat espanyol. Enguany, volem destacar la col·laboració de la Red de Finanzas Alternativas y Solidarias (REFAS) que ens ha facilitat les dades de totes parabancàries que l'integren.

També, amb la intenció de donar visibilitat al sector assegurador ètic dins el món de les finances ètiques, s'han ampliat alguns indicadors de les entitats registrades amb el Segell Europeu EthSI d'assegurances ètiques i solidàries. El segell valora el comportament ètic a partir de posar en valor la gestió ètica de l'organització pel que fa a les inversions, la responsabilitat social, així com el foment de la sostenibilitat social, ambiental i la transparència.

ENTITATS PARTICIPANTS

BANCÀRIES

Fiare Banca Etica
Triodos Espanya

PARABANCÀRIES

ABA Mérida
AIS O'Peto
ASCA (Acció Solidària Contra l'Atur)
As. FinanzasÉticasCyL
As. FinanzasÉticas Euskadi
As. Red Impulsa
Banca ética Badajoz
Coop57
Elkarcredit
Fides
Fondo de solidaridad "Paz y Esperanza"
Fondo ECOSOJE
Fondo Solidaridad Talavera de la Reina
Fondo Solidaridad de El Puerto
FonredESS
IDEAS Comercio Justo
Microfides
Oikocredit Espanya
Proyecto JAK
REFAS – Red de Finanzas Alter. y Solidarias

ASSEGURADORES I MUTUALITATS

Agrupació (Grup ACM Espanya)
Atlantis (Grup ACM Espanya)
Mútuacat
Previsora General
Reale Seguros
Seguros Lagun Aro

CORREDORIES

Arç Cooperativa
Assenur*
Nortlan
Seryes
Social Partners

FONTS UTILITZADES

Informació i pàgines web de les entitats mateixes

Butlletí econòmic BdE

INE: Comptes trimestrals no financers dels sectors institucionals

Dirección General del Seguro (DGS) Informe 2020

Global Aliance for Banking on Values (GABV) Informe anual 2020

Febea Annual Report 2020

EthSI- Ethical and Solidarity Based Insurance

REFAS – Red de FinanzasAlternativas y Solidarias

Notes de premsa

Informació de premsa econòmica diversa

* Fase final de registre

INFORMACIÓ I CONTACTE

www.fets.org
www.dineretic.net
www.ethsi.net

facebook.com/fets.finances.etiques
twitter.com/banca_etica
observatori@fets.org

Carrer Casp, 43 (Grup Cooperatiu ECOS) 08010 Barcelona

Autoria i coordinació: Observatori de les Finances Ètiques
Edició: FETS – Finançament Ètic i Solidari
Disseny i maquetació: muntsa busquets
Suport: Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament i Ajuntament de Barcelona

OBSERVATORI DE LES FINANCES ÈTIQUES

Amb el suport de:

Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament

Ajuntament de Barcelona